

สถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

สิทธิการขอรับการช่วยเหลือ ประชาชนในการดำเนินคดี

การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย
และการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนจากกองทุนยุติธรรม

การช่วยเหลือประชาชน ในการดำเนินคดี

“ ไม่มีเงินจ้างทนาย ไม่มีเงินขึ้นศาล
กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม ”

การช่วยเหลือในการดำเนินคดี

ค่าจ้างทนาย

ค่าที่ปรึกษากฎหมาย

ค่าธรรมเนียมศาล

ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

ใครมีสิทธิขอความช่วยเหลือ

▶ **โจทก์** ต้องการยื่นคำร้อง
ฟ้องร้อง หรือบังคับคดี

▶ **จำเลย** ต้องการต่อสู้คดี
หรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

เกณฑ์การพิจารณา

ข้อเท็จจริง
และพฤติการณ์

ฐานะทางการเงิน

โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือ
บรรเทาความเสียหาย
ตามกฎหมายอื่นๆ

ฐานะผู้ขอความช่วยเหลือ

รายได้หรือความสามารถ
ทางเศรษฐกิจ

การค่าใช้จ่าย
ตามปกติอันสมควร

การประเมินความสามารถ
เข้าถึงความยุติธรรม

กรณีการช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี

นาย ก (นามสมมติ) จะยื่นฟ้องนาย ข (นามสมมติ) เป็นจำเลย ในข้อหาผิดสัญญาให้บริการ ละเมิด เรียกค่าเสียหาย โดย นาย ก ได้ไปใช้บริการทำฟันจาก นาย ข แต่เมื่อใส่ฟันปลอมชุดใหม่แล้ว นาย ก รู้สึกว่าขนาดไม่เข้ากับขนาดของฟันแท้ เดิมใส่แล้วรู้สึกไม่สบายในช่องปาก ซึ่งนาย ข ได้แจ้งว่าเป็นอาการปกติของผู้ที่เพิ่งใส่ฟันปลอมใหม่ ๆ และบอกให้ใส่ไปก่อน ประมาณ 3-4 เดือน ถ้าอาการยังไม่ดีขึ้นจะแก้ไขให้ หลังจากนั้นนาย ก ก็ได้ไปพบนาย ข อีกหลายครั้ง แต่นาย ข ก็บ่ายเบี่ยงเรื่อยมา ต่อมา นาย ก จึงไปพบแพทย์ที่ศูนย์บริการสาธารณสุข ให้ช่วยตรวจอาการให้แล้วพบว่าฟันปลอมที่ใส่อยู่นั้น ทำไม่ถูกต้องตามหลักการแพทย์ และยังทำให้มีอาการอักเสบเป็นหนองและติดเชื้อไปยังฟันแท้ซี่อื่นๆ ด้วย นาย ก จึงไปร้องเรียนที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) และมีการยื่นฟ้องคดีต่อศาล แต่ศาลได้มีคำพิพากษายกฟ้อง เนื่องจากยื่นฟ้องเมื่อล่วงเลยกำหนด 1 ปีแล้ว คดีจึงขาดอายุความ

นาย ก จึงมายื่นขอรับความช่วยเหลือเงินกองทุนยุติธรรมเมื่อเป็นค่าจ้างทนายความในชั้นอุทธรณ์ ซึ่งสำนักงานกองทุนยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าตามกฎหมายวิธีพิจารณาความคดีผู้บริโภค ได้มีการกำหนดกรณีที่ความเสียหายเกิดแก่ชีวิต ร่างกาย สุขภาพ หรืออนามัย จากผลของสารที่สะสมในร่างกายที่ต้องใช้เวลานานในการแสดงอาการ สามารถใช้สิทธิเรียกร้องภายใน 3 ปี นับแต่วันที่รู้ถึงความเสียหายและรู้ตัวผู้ที่ต้องรับผิดชอบ กรณีนี้จึงมีประเด็นที่สามารถยื่นอุทธรณ์ได้ และเมื่อพิจารณาถึงฐานะก็พบว่า นาย ก ไม่ได้ประกอบอาชีพเนื่องจากอายุมากและมีปัญหาสุขภาพ จึงถือว่าไม่มีความสามารถทางเศรษฐกิจในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมด้วยตนเอง และเมื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาแล้ว อนุมัติค่าจ้างทนายความในชั้นอุทธรณ์ ให้นาย ก และในเวลาต่อมา ศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษายกกลับให้นาย ข ชำระเงิน 300,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี

การปล่อยชั่วคราว ผู้ต้องหาหรือจำเลย

“ไม่มีเงินประกันตัว กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

ใครมีสิทธิขอประกันตัว?

ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกคุมขัง
หรือจะถูกคุมขังในคดีอาญา
หรือกรณีอื่นๆ

ขั้นตอนการขอความช่วยเหลือจากกองทุนยุติธรรม

ยื่นพนักงานสอบสวน

ยื่นพนักงานอัยการ

ยื่นศาล

เกณฑ์การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

1. ผู้ต้องหาหรือจำเลย
ที่ไม่มีพิกัดกรรมหลบหนี
2. ไม่ยุ่งกับพยานหลักฐาน
หรือไม่ก่อเหตุอันตราย
3. ลักษณะการกระทำผิดไม่ร้ายแรง
หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย
4. สาเหตุหรือพฤติกรรมน่าเชื่อ
ว่าไม่ได้กระทำความผิด
5. ประวัติการกระทำผิด นิสัย
ความประพฤติและฐานะ
6. ความดีความชอบของผู้เสียหาย
หรือเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง

กรณีการช่วยเหลือประชาชนในการขอปล่อยชั่วคราว

นาย ก (นามสมมติ) ถูกฟ้องเป็นจำเลยในฐานะความผิดพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน มีอาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืนไว้ในความครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาตพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาต

นาย ก จึงได้ยื่นคำขอรับความช่วยเหลือ กรณีขอหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว จำนวน 700,000 บาท (เจ็ดแสนบาทถ้วน) ซึ่งสำนักงานกองทุนยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นว่า นาย ก มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง มีบุคคลรับรองความประพฤติ และเมื่อบ้านก็ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ว่า นาย ก เป็นผู้มีความประพฤติดี ไม่เคยทะเลาะวิวาทกับบุคคลใด ซึ่งเมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลแล้วก็ไม่พบว่าเคยมีประวัติการกระทำความผิด ประกอบกับคดีนี้พนักงานอัยการไม่คัดค้านการปล่อยตัวชั่วคราว และเมื่อพิจารณาถึงฐานะก็พบว่านาย ก มีอาชีพรับจ้างกรีดยาง มีรายได้ประมาณเดือนละ 6,000 บาท และเป็นผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ จึงถือว่าไม่มีความสามารถทางเศรษฐกิจในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมด้วยตนเอง และเมื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาแล้วก็ได้รับการอนุมัติหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว จำนวน 700,000 บาท (เจ็ดแสนบาทถ้วน) ให้นาย ก และในเวลาต่อมาศาลได้มีคำสั่งยกฟ้อง นาย ก

การช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือผู้ได้รับผลกระทบจาก การถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

ผู้มีสิทธิขอรับ ความช่วยเหลือ

1. เป็นผู้เสียหายจากการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย
2. จำเลยที่ถูกขังตามคำพิพากษาเกินเวลาที่กำหนด
3. จำเลยที่ถูกขังในระหว่างสอบสวนและมีสิทธิได้รับคำสอบแทนตามกฎหมาย คำตอบแทนผู้เสียหาย และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา
4. กรณีอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ค่าเสียหายที่ได้รับ การถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

1. ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล ไม่เกิน 40,000 บาท
2. ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางกาย และจิตใจ ไม่เกิน 20,000 บาท
3. ค่าขาดประโยชน์ระหว่างทำงานไม่ได้ เป็นเวลาไม่เกิน 1 ปี
4. เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต ไม่เกิน 100,000 บาท
5. ค่าจ้างทนายความ ในชั้นสอบสวน ไม่เกิน 5,000 บาท
6. เงินช่วยเหลือความเสียหายอื่นๆ นอกจากข้อ 1-5

**ยื่นคำขอภายใน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดสิทธิ

เกณฑ์การพิจารณา

ข้อเท็จจริง
และพยานหลักฐาน

ฐานะทางการเงิน

โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือ
บรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ

กรณีการช่วยเหลือประชาชนจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือการได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

นาย ก (นามสมมติ) ถูกฟ้องเป็นจำเลยในความผิดฐานพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากบิดามารดาผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลไปเมื่อการอนาจาร นาย ก ถูกคุมขังในชั้นสอบสวน จำนวน 31 วัน แต่ในเวลาต่อมาศาลได้มีคำพิพากษายกฟ้อง เพราะพยานหลักฐานไม่มีน้ำหนักให้รับฟังได้ว่า จำเลยเป็นผู้กระทำความผิดตามฟ้อง

นาย ก จึงได้ยื่นคำขอรับความช่วยเหลือเงินกองทุนยุติธรรม กรณีการช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งสำนักงานกองทุนยุติธรรมได้พิจารณาแล้วเห็นว่า นาย ก ถูกดำเนินคดีเนื่องจากมีชื่อและนามสกุลเดียวกับผู้ต้องสงสัยที่พนักงานสอบสวนตรวจค้นมือภูละเหย็นราษฎร แต่ในช่วงเวลาที่เกิดเหตุ นั้น นาย ก เพิ่งเข้ารับการฝึกทหารใหม่ ซึ่งจะต้องฝึกติดต่อกันเป็นเวลา 10 สัปดาห์ ไม่มีวันหยุดและไม่มีสิทธิลา และทหารใหม่ต้องพักอาศัยและฝึกที่หน่วยฝึกทหารใหม่ภายในกองพัน ระหว่างการฝึกจะมีการฉีดเชื้อตลอดทั้งวัน จนกระทั่งผ่านอน ประกอบกับผู้เสียหายก็ไม่ได้ชี้ตัวว่านาย ก เป็นผู้กระทำความผิด ดังนั้น จึงเห็นว่า นาย ก เป็นผู้ได้รับความเสียหายจากการถูกดำเนินคดีดังกล่าว เสนอคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติค่าขาดประโยชน์ทำมาหากินระหว่างที่ถูกคุมขังในชั้นสอบสวน รวม 31 วัน จำนวน 9,610 บาท

การสนับสนุนโครงการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน

“กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม” ใครบ้างที่สามารถเสนอโครงการได้

ผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

บุคคลธรรมดา

คณะบุคคล

นิติบุคคล

องค์กรเอกชน

หน่วยงานของรัฐ

สถานศึกษา

กรณีตัวอย่าง

โครงการอบรมให้ความรู้ทางกฎหมายประชาชนของศูนย์ยุติธรรมชุมชน

โครงการอบรมให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนของศูนย์ยุติธรรมชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ด้านกฎหมาย สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ชีวิตประจำวัน และรู้ช่องทางเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ที่ปรึกษาศูนย์ยุติธรรมชุมชน คณะกรรมการบริหารศูนย์ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท ตัวแทนชมรมผู้สูงอายุ ตัวแทนกองทุนหมู่บ้าน ตัวแทนกลุ่มพัฒนาสตรี ตัวแทนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตัวแทนอาสาสมัครป้องกันภัยพลเรือนเด็ก เยาวชน และประชาชนที่สนใจ

ลักษณะของโครงการที่ขอรับความช่วยเหลือ

1. โครงการเผยแพร่หรือการอบรมความรู้ทางกฎหมายเพื่อประโยชน์ในการป้องกันการอาชญากรรม การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม
2. โครงการที่เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการส่งเสริมสิทธิและหน้าที่ แก้ไขปัญหาเรื่องการละเมิดสิทธิเสรีภาพ และสิทธิมนุษยชน
3. โครงการให้ความรู้ทางกฎหมายที่เป็นนวัตกรรมใหม่
4. โครงการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนอื่นที่คณะกรรมการเห็นสมควร

เอกสารที่ต้องยื่นในการเสนอขอจัดโครงการ

- ✓ แบบการยื่นคำขอรับความช่วยเหลือ
- ✓ รายละเอียดโครงการที่เสนอ
- ✓ หนังสือรับรองผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

สถานที่
ยื่นคำขอ

- ▶ สำนักงานกองทุนยุติธรรม
- ▶ ศูนย์ยุติธรรมสร้างสุข
- ▶ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทุกแห่งทั่วประเทศ

ช่องทางการติดต่อขอรับความช่วยเหลือ

- Facebook: กองทุนยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม
- ☎ สายด่วนโทร. 1111 กด 77

